

Vlinders en libellen moeten beter beschermd

De nieuwe Wet natuurbescherming is dit jaar van kracht. Doel is de bestaande wetten te vereenvoudigen en een stevige basisbescherming te bieden aan de natuur die dat echt nodig heeft. Op aandringen van De Vlinderstichting zijn vlinders en libellen van de Rode Lijst toegevoegd.

Opinie

**Titia Wolterbeek
en Kars Veling**

Het gaat hierbij om 'passieve' bescherming: het opzettelijk doden van deze dieren en het verstoren van hun leefgebied is verboden. Daarnaast zijn regels opgenomen die gericht zijn op een 'actieve' bescherming van Rode Lijstsoorten.

Van de 53 soorten dagvlinders die in Nederland voorkomen staan er 31 op de Rode Lijst. Het grootste deel daarvan leeft voornamelijk in natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden of terreinen binnen het Nationaal Natuurnetwerk. Maar er zijn ook typische boerenlandvlinders en soorten die relatief veel in stedelijk gebied voorkomen.

**Van de 53 soorten
dagvlinders die in
Nederland
voorkomen staan er
31 op de Rode Lijst**

Op de Rode Lijst Libellen staan 23 van de 65 soorten die in Nederland voorkomen. Ook hier geldt dat veel populaties in natuurgebieden voorkomen, maar zeker niet allemaal. Voor nachtvlinders is eveneens een Rode Lijst gepubliceerd, maar die is nog niet officieel overgenomen door het rijk. Ongeveer de helft van de meer dan zeventienhonderd soorten

macronachtvlinders is in meerdere of mindere mate bedreigd. Maar twee soorten daarvan worden beschermd door de nieuwe Wet natuurbescherming en alleen maar omdat ze Europees beschermd worden.

Het natuurbeleid is grotendeels de verantwoordelijkheid van provincies geworden. Veel provincies hebben beleid geformuleerd voor het beheer van natuurgebieden en voor het versterken van het agrarisch natuurbeheer. Zij ondersteunen maatregelen en projecten.

Toch gaat het met sommige bedreigde soorten nog heel slecht. Zo is de kleine heivlinder nog maar in één natuurgebied te vinden en gaat de speerwaterjuffer nog steeds achteruit. Via de Landelijke Meetnetten voor vlinders en libellen (onderdeel van het Netwerk Ecologische Monitoring) weten we welke soorten de afgelopen jaren voor- en achteruitgaan. Door indexcijfers van soorten te combineren tot indicatoren kunnen we de aantalsontwikkeling van soorten die nu beschermd worden door de nieuwe Wet natuurbescherming vergelijken met die van niet-beschermden soorten.

We zien dat die bescherming ook echt nodig is: zowel bij de dagvlinders als bij de libellen zijn de nu beschermde soorten sterker achteruitgegaan dan de nu niet-beschermden. Bij de dagvlinders is gelukkig sinds 2003 een voorzichtigte kentering in de afname. Een hoopgevende ontwikkeling! Samen met natuurbeheerders, provincies en gemeenten blijft De Vlinderstichting zich inzetten voor behoud en herstel van vlinders en libellen.

Titia Wolterbeek en Kars Veling
zijn van De Vlinderstichting

Elk jaar wordt de Nationale Vlindertelling gehouden, die een beter beeld van het aantal vlindersoorten per provincie moet geven. Vorig jaar werd de atalanta landelijk het meest geteld. Niet in Fryslân en de rest van het Noorden; daar stond de kleine vos op de eerste plaats. Foto: ANP

Natuurbescherming Fryslân en de nieuwe wet

In de nieuwe Wet natuurbescherming zijn drie wetten samengevoegd: de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. In de wet worden veel natuurtaken overgeheveld van het rijk naar de provincies. Zo is de provincie voortaan verantwoordelijk voor het verlenen van ontheffingen voor werk op plekken waar beschermd diersoorten voorkomen. De naleving van bestaande regels over fauna- en wildbeheer, de bestrijding van soorten en het kappen en herplanten van

bomen gaan van het rijk naar de provincie. Wel wijzigt het beschermingsregime van sommige diersoorten.

De provincies hebben iets meer mogelijkheden dan voorheen om de bestrijding toe te staan in geval van overlast. In Fryslân wordt zo meer mogelijk bij de bestrijding van steenmarters en roeken. Bovendien kunnen door landelijke regels dassen beter worden bestreden. Voor veel andere diersoorten, zoals ganzen, bevers en otters, veranderen de regels niet. „De

speelruimte wordt nog steeds grotendeels bepaald door Europese regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en een aantal verdragen”, aldus Linda de Boer van de provincie, eerder in het *Friesch Dagblad*. Volgens De Vlinderstichting zijn er vijftien vlindersoorten en tien libellensoorten van de Wet natuurbescherming met populaties in Fryslân. Overigens is de verwachting dat de nieuwe wet twee jaar geldt. Dan gaat deze op in de nieuwe Omgevingswet.